

DERS BİLGİ FORMU

FAKÜLTE / ENSTİTÜ ADI	Fen-Edebiyat Fakültesi
BÖLÜM / PROGRAM / ANABİLİM DALI ADI	Türk Dili ve Edebiyatı
DERSİN ADI	Osmanlı Paleografyasına Giriş
DERSİN KODU	TDE4373
YEREL KREDİSİ	2
AKTS KREDİSİ	4
HAFTALIK DERS SAATİ	2
HAFTALIK UYGULAMA SAATİ	0
HAFTALIK LABORATUVAR SAATİ	0
ÖNKOŞULLAR	Yok
YARIYIL	Güz
DERSİN DİLİ	Türkçe
DERSİN SEVİYESİ	Lisans
DERSİN TÜRÜ	Seçmeli @ Türk Dili ve Edebiyatı Lisans Programı
DERSİN KATEGORİSİ	Temel Meslek Dersleri
DERSİN VERİLİŞ ŞEKLİ	Yüz yüze
DERSİ SUNAN AKADEMİK BİRİM	Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
DERSİN KOORDİNATÖRÜ	Sevim YILMAZ ÖNDER
ASİSTAN(LAR)	Gamzegül ÇITAK
DERSİN AMACI	Bu dersin amacı Osmanlı yazısı hakkında teorik bilgi vermek, geleneksel sanatlar hakkında kültürel birikim kazandırmak ve Osmanlı yazı türlerinden rika yazısını -teorik olarak- öğretmektir.
DERSİN İÇERİĞİ	Osmanlı Hat Sanatı hakkında bilgi kazandırma ve Rika stili ile yazılmış arşiv belgelerini okuma
DERS KİTABI / MALZEMESİ / ÖNERİLEN KAYNAKLAR	Ders Kitabı: Mehmet Eminoğlu, Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş, Ankara 2008. Zorunlu Kaynaklar: [1] Mübahat S. Kütükoğlu, Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2018. [2] Ali Alparslan, Osmanlı Hat Sanatı Tarihi, 2nd ed. (İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2004) [3] Mühittin Serin, Hat Sanatı ve Meşhur Hattatlar, 2nd ed. (İstanbul: Kubbealtı Neşriyatı, 2003). Önerilen Kaynaklar: [1] Filiz Çağman Osmanlı Sanatında Hat, Kültür Bakanlığı Yay. 1988. [2] Faruk Timurtaş Osmanlı Türkçesi I-II-III. Bogaziçi yayınları. 1982.

Ders Öğrenim Çıktıları

Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler,

1. Osmanlı yazısının tarihsel gelişimini kavrayabileceklerdir.
2. Osmanlı yazısının malzemeleri hakkında bilgi sahibi olabileceklerdir.
3. Rika yazısını okuyabileceklerdir.
4. Osmanlı yazısı hakkında teorik bilgi sahibi olabileceklerdir.
5. Hat sanatı ile ilgili kültürel birikim edinebileceklerdir.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Etkinlikler	Sayı	Katkı Payı
Devam/Katılım		
Laboratuar		
Uygulama		
Arazi Çalışması		
Derse Özgü Staj		
Kısa Sınavlar/Stüdyo Kritiği • İçerik: Sınav haftasına kadar işlenen konuların tümünü kapsayan kapsamlı soruların sorulması • Format: Yüz yüze. Açık Uçlu (20 dakika) • Detaylı Değerlendirme Kriterleri: -Derste işlenen teorik konular ile ilgili uygulamaların yapılması	3	%10
Ödev • İçerik: Derste işlenen temel kavramların yorumlanmasını ve ilgili kavramların disiplin içi ve disiplinler arası alanlarda örneklerinin bulunmasını içeren haftalık ödevlerin verilmesi • Format: Yazılı raporlar • Detaylı Değerlendirme Kriterleri: -Kavramların uygulamadaki örneklerini bulabilme -Uygulamalı metin okuma ve yorumlama süreçlerinin yürütülebilmesi	1	%10
Sunum/Jüri		
Projeler		
Seminer/Workshop		
Ara Sınavlar: • İçerik: Sınav haftasına kadar işlenen konuların tümünü kapsayan kapsamlı sorular • Format: Yüz yüze. Sınav (90 dakika)	1	%40

Detaylı Değerlendirme Kriterleri: -Dersin temel kavramlarının anlaşıldığının gösterilmesi -Basit seviyede Osmanlı arşiv metnlerinin Uluslararası transkripsiyon sistemine göre deşifre edilebildiğinin gösterilmesi		
Final: İçerik: Dersin tüm içeriğini kapsayan kapsamlı sorular Format: Yüz yüze. Sınav (90 dakika) Detaylı Değerlendirme Kriterleri: -Dersin temel kavramlarının anlaşıldığının gösterilmesi -Orta ve ileri seviyede Osmanlı arşiv metnlerinin Uluslararası transkripsiyon sistemine göre deşifre edilebildiğinin gösterilmesi	1	%40
Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notuna Katkısı		%60
Final Sınavının Başarı Notuna Katkısı		%40
TOPLAM		%100

HAFTALIK KONULAR VE İLGİLİ ÖN HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

HAFTALAR	KONULAR	Ön Hazırlık
1	Konu Anlatımı: Osmanlı yazı sanatı hakkında genel bilgi Sınıf-içi Uygulama (20 dk.): Osmanlı yazı sanatına dair farklı örneklerden oluşan uygulamaların yapılması	Osmanlı yazı sanatı hakkında ön araştırmanın yapılması
2	Konu Anlatımı: Osmanlı yazı sanatının gelişmesi ve kısa tarihçesi Sınıf-içi Uygulama (20 dk.): Osmanlı yazı sanatının farklı dönemlerinde oluşan farklı stillerden kelime örneklerinin verilmesi	Osmanlı yazı sanatı tarihçesi hakkında ön araştırmanın yapılması
3	Konu Anlatımı: Arap alfabesinin el yazısı stilleri hakkında genel bilgi Sınıf-içi Uygulama (20 dk.): Arap alfabesinin el yazısı stillerinin uygulama örneklerinin yapılması	Arap alfabesinin el yazısı stilleri hakkında ön araştırmanın yapılması
4	Konu Anlatımı: Osmanlı Arşiv belgelerindeki Farsça ve Arapça ögeler Kısa Sınav 1 (20 dk.): Ders sonunda, derste işlenen konuları içeren bir kısa sınavın yapılması	Arap alfabesinin el yazısı stillerinin ile ilgili önceden verilen ödevlerin hazırlanması
5	Konu Anlatımı: Osmanlı Kaligrafisi ve Paleografya Sınıf-içi Uygulama (20 dk.): Osmanlı kaligrafisi ve paleografyası arasındaki farklılıkların gösteren örneklerin yaptırılması	Osmanlı Arşiv belgelerindeki Farsça ve Arapça ögeler ile ilgili önceden verilen metin ödevlerinin hazırlanması

6	Konu Anlatımı: Rika yazısı hakkında genel bilgi ve örnekler üzerinde çalışma Sınıf-içi Uygulama (20 dk.): Rika yazısına dair örneklerin oluşturulması	Rika yazısı ile ilgili önceden verilen metin ödevlerinin hazırlanması
7	Konu Anlatımı: Rika yazısı hakkında genel bilgi ve örnekler üzerinde çalışma Sınıf-içi Uygulama (20 dk.): Rika yazısına dair örneklerin oluşturulması	Rika yazısı ile ilgili önceden verilen metin ödevlerinin hazırlanması
8	Ara Sınav 1	Sınav haftasına kadar işlenen konuların tümünün tekrar edilmesi
9	Konu Anlatımı: Talik ve Nesih hakkında genel bilgi ve örnekler üzerinde çalışma Sınıf-içi Uygulama (20 dk.): Talik ve Nesih yazı stillerine dair örneklerin oluşturulması	Rika yazısı ile ilgili önceden verilen metin ödevlerinin hazırlanması
10	Konu Anlatımı: Sülüs hakkında genel bilgi ve örnekler üzerinde çalışma Sınıf-içi Uygulama (20 dk.): Sülüs yazısına dair örneklerin oluşturulması	Talik ve Nesih yazısı ile ilgili önceden verilen metin ödevlerinin hazırlanması
11	Konu Anlatımı: Rika örnekleri üzerinde uygulamalı konu anlatımı Kısa Sınav 1 (20 dk.): Ders sonunda, derste işlenen konuları içeren bir kısa sınavın yapılması	Sülüs yazısı ile ilgili önceden verilen metin ödevlerinin hazırlanması
12	Konu Anlatımı: Rika örnekleri üzerinde uygulamalı konu anlatımı Sınıf-içi Uygulama (20 dk.): Rika yazısına dair örneklerin oluşturulması	Rika yazısı ile ilgili önceden verilen orta seviye metin ödevlerinin hazırlanması
13	Konu Anlatımı: Rika örnekleri üzerinde uygulamalı konu anlatımı Kısa Sınav 1 (20 dk.): Ders sonunda, derste işlenen konuları içeren bir kısa sınavın yapılması	Rika yazısı ile ilgili önceden verilen orta seviye metin ödevlerinin hazırlanması
14	Konu Anlatımı: Rika örnekleri üzerinde uygulamalı konu anlatımı Sınıf-içi Uygulama (20 dk.): Rika yazısına dair örneklerin oluşturulması	Rika yazısı ile ilgili önceden verilen ileri seviye metin ödevlerinin hazırlanması
15	Konu Anlatımı: Rika örnekleri üzerinde uygulamalı konu anlatımı	Rika yazısı ile ilgili önceden verilen ileri seviye metin ödevlerinin hazırlanması

	Sınıf-İçi Uygulama (20 dk.): Rika yazısına dair örneklerin oluşturulması	
16	Final	İşlenen konuların tümünün tekrar edilmesi

AKTS İŞYÜKÜ TABLOSU

Etkinlikler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İşyükü
Ders Saati	14	2	28
Laboratuar			
Uygulama			
Arazi Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışması	14	3	42
Derse Özgü Staj			
Ödev	1	5	5
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği	3	3	9
Projeler			
Sunum / Seminer			
Ara Sınavlar (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	5	5
Final (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	5	5
Toplam İşyükü :			94
Toplam İşyükü / 30(s) :			3.13
AKTS Kredisi :			3

COURSE PROPOSAL FORM

FACULTY / GRADUATE SCHOOL	Faculty of Arts and Sciences
DEPARTMENT / PROGRAMME	Turkish Language & Literature
TITLE OF COURSE	Introduction to Ottoman Paleography
CODE	TDE4373
LOCAL CREDIT	2
ECTS	4
LECTURE HOUR / WEEK	2
PRACTICAL HOUR / WEEK	0
LABORATORY HOUR / WEEK	0
PREREQUISITE	None
SEMESTER	Fall
COURSE LANGUAGE	Turkish
LEVEL OF COURSE	First Cycle
COURSE TYPE	Elective @ Bachelor Programme in Turkish Language & Literature
COURSE CATEGORY	Core Courses
MODE OF DELIVERY	Face-to-Face
OWNER ACADEMIC UNIT	Department of Turkish Language & Literature
COURSE COORDINATOR	Sevim YILMAZ ÖNDER
INSTRUCTOR(S)	Sevim YILMAZ ÖNDER
ASSISTANT(S)	Gamzegül ÇITAK
COURSE OBJECTIVES	The aim of this course is to provide theoretical information about Ottoman script, to provide cultural knowledge about traditional arts, and to teach theoretically the Rika script, one of the Ottoman script types.
COURSE CONTENT	Giving information about art of Ottoman Calligraphy and reading Rika documents
RECOMMENDED OR REQUIRED READING	Coursebook: Mehmet Eminoğlu, Osmanlı Vesikalarını Okumaya Giriş, Ankara 2008. Required Readings: [1] Mübahat S. Kütükoğlu, Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2018. [2] Ali Alparslan, Osmanlı Hat Sanatı Tarihi, 2nd ed. Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2004. [3] Mühittin Serin, Hat Sanatı ve Meşhur Hattatlar, 2nd ed. Kubbealtı Neşriyatı, İstanbul 2003. Recommended Readings:

	-Filiz Çağman Osmanlı Sanatında Hat, Kültür Bakanlığı Yay. 1988. -Faruk Timurtaş Osmanlı Türkçesi I-II-III. Bogaziçi Yayınları. 1982.	
Course Learning Outcomes	Students who successfully complete this course will be able to 1. Comprehend the historical development of Ottoman script. 2. Acquire knowledge about the materials of Ottoman script. 3. Read Rika documents. 4. Gain theoretical knowledge about Ottoman Paleography. 5. Acquire cultural knowledge related to the art of calligraphy.	
EVALUATION SYSTEM		
Activities	Number	Percentage of Grade
Attendance/Participation		
Laboratory		
Application		
Field Work		
Special Course Internship (Work Placement)		
Quizzes/Studio Critics Content: Comprehensive questions covering all topics covered up to the exam week Format: Face-to-face. Open-ended (20 minutes) Detailed Assessment Criteria: -Performing applications related to theoretical topics covered in class	3	%10
Homework Assignments Content: Assigning weekly assignments that involve interpreting the fundamental concepts covered in class and finding examples of related concepts within and across disciplines. Format: Written reports Detailed Assessment Criteria: -Ability to find examples of concepts in practice -Ability to carry out applied text reading and interpretation processes	1	%10
Presentations/Jury		
Project		
Seminar/Workshop		
Mid-Terms	1	%40

Content: Comprehensive questions covering all topics covered up to the exam week Format: Face-to-face. Exam (90 minutes) Detailed Assessment Criteria: -Demonstration of understanding of the fundamental concepts of the course -Demonstration of the ability to decipher simple Ottoman archival texts according to the international transcription System		
Final Content: Comprehensive questions covering the entire course content Format: Face-to-face. Examination (90 minutes) Detailed Assessment Criteria: -Demonstration of understanding of the fundamental concepts of the course -Demonstration of the ability to decipher intermediate and advanced level Ottoman documents according to the international transcription system	1	%40
Percentage of In-Term Studies		%60
Percentage of Final Examination		%40
TOTAL		%100

WEEKLY SUBJECTS AND RELATED PREPARATION STUDIES

WEEKS	COURSE OUTLINE	Related Preparation
1	Lecture: General information about Ottoman calligraphy Quick Practice (20 minutes): The implementation of various examples related to Ottoman calligraphy	Conducting preliminary research on Ottoman calligraphy
2	Lecture: The development and brief history of Ottoman calligraphy Quick Practice (20 minutes): Providing examples of words from different styles that emerged during different periods of Ottoman calligraphy	Conducting preliminary research on the history of Ottoman calligraphy
3	Lecture: General information about the handwriting styles of the Arabic alphabet Quick Practice (20 minutes): Creating examples of the application of Arabic script styles	Conducting preliminary research on the handwriting styles of the Arabic alphabet
4	Lecture: Persian and Arabic elements in Ottoman documents Quiz 1 (20 minutes): At the end of the lesson, a short	Preparation of previously assigned homework related to the handwriting styles of the Arabic alphabet

	test covering the topics covered in the lesson will be administered.	
5	Lecture: Ottoman Calligraphy and Palaeography Quick Practice (20 minutes): Examples illustrating the differences between Ottoman calligraphy and paleography	Preparation of previously assigned text assignments related to Persian and Arabic elements in Ottoman documents
6	Lecture: Working on general information about Rika style using Ottoman documents Quick Practice (20 minutes): Creating examples related to Rika's writing	Completion of previously assigned writing tasks related to Rika style
7	Lecture: Working on general information about Rika style using Ottoman documents Quick Practice (20 minutes): Creating examples related to Rika's writing	Completion of previously assigned writing tasks related to Rika style
8	Midterm	Repetition of all topics covered until the exam week
9	Lecture: Study on general information about Talik and Nesih styles using Ottoman documents Quick Practice (20 minutes): Creating examples of Talik and Nesih writing styles	Preparation of previously assigned text assignments related to Rika style Explanation of Rika style using Ottoman documents
10	Lecture: Working on general information about Rika style using Ottoman documents Quick Practice (20 minutes): Creating examples of Sülüs script	Preparation of previously assigned text assignments related to Talik and Nesih styles
11	Lecture: Explanation of Rika style using Ottoman documents Quiz 1 (20 minutes): At the end of the lesson, a short test covering the topics covered in the lesson will be administered.	Preparation of previously assigned text assignments related to Sülüs style
12	Lecture: Explanation of Rika style using Ottoman documents Quick Practice (20 minutes): Creating examples related to examples of Rika style	Preparation of previously assigned intermediate-level text assignments related to Rika style
13	Lecture: Explanation of Rika style using Ottoman documents Quiz 1 (20 minutes): At the end of the lesson, a short test covering the topics covered in the lesson will be administered.	Preparation of previously assigned intermediate-level text assignments related to Rika style
14	Lecture: Explanation of Rika style using Ottoman documents Quick Practice (20 minutes): Creating examples of Rika style	Preparation of advanced-level text assignments previously given in relation to Rika style
15	Lecture: Explanation of Rika style using Ottoman documents Quick Practice (20 minutes): Creating examples related to Rika's writing	Preparation of advanced-level text assignments previously given in relation to Rika style

16	Final	Repetition of all topics covered	
ECTS WORKLOAD TABLE			
Activities	Number	Duration (Hour)	Total Workload
Course Hours	14	2	28
Laboratory			
Application			
Field Work			
Study Hours Out of Class	14	3	42
Special Course Internship (Work Placement)			
Homework Assignments	1	5	5
Quizzes/Studio Critics	3	3	9
Project			
Presentations / Seminar			
Mid-Terms (Examination Duration + Examination Prep. Duration)	1	5	5
Final (Examination Duration + Examination Prep. Duration)	1	5	5
Total Workload :			94
Total Workload / 30(h) :			3.13
ECTS Credit :			3

Ders Öğrenim Çıktısı & Program Çıktısı Matrisi

	DÖÇ-1	DÖÇ-2	DÖÇ-3	DÖÇ-4	DÖÇ-5	DÖÇ-6	DÖÇ-7	DÖÇ-8	DÖÇ-9
PC-1 Türk dilini ses, şekil, anlam bilgisi ve söz dizimi bakımlarından inceleyebilecek, Türkçeyi doğru, anlaşılır bir şekilde kullanabilecek ve edindiği kazanımları aktarabileceklerdir./ Analyse the Turkish language in terms of phonology, morphology, semantics, and syntax, use Turkish accurately and clearly and communicate the knowledge acquired.				5					
PC-2 Türk Dili ve Edebiyatı'nın metinlerini başlangıcından günümüze kadar kullanılan tüm alfabeleriyle okuyabilecek ve filolojik ve edebi açıdan değerlendirebileceklerdir./ Read texts of Turkish Language and Literature written in all alphabets used from its origins to the present and evaluate them from both philological and literary perspectives.	4		5						
PC-3 Halk biliminin (folklor) temel kavram ve kuramlarını anlayabilecek, sözlü ve yazılı ürünleri değerlendirebilecek ve bu alanda derleme ve araştırma yapabileceklerdir./ Understand the fundamental concepts and theories of folklore, evaluate oral and written folkloric works, and conduct compilation and research activities in this field.									
PC-4 Disiplinlerarası bir yaklaşımla, farklı alanlarda edinmiş oldukları bilgileri sentezleyebileceklerdir./ Synthesise knowledge acquired from different disciplines through an interdisciplinary approach.									
PC-5 Türk Dili ve Edebiyatı alanında edindikleri bilgi birikimlerini, arşiv belgelerini okuma, editörlük, diliçi çeviri, çağdaş Türk dilleri, Türk tiyatrosu, hikâye anlatıcılığı gibi uzmanlık alanlarında geliştirebileceklerdir./ Advance their acquired knowledge in Turkish Language and Literature in both disciplinary and interdisciplinary areas of specialisation such as reading and interpreting archival documents, editing, intralingual translation, contemporary Turkic languages, Turkish theatre, and storytelling. PO-	5		5	5	5				
PC-6 Türk Dili ve Edebiyatı alanında kullanılan bilgisayar ve yapay zekâ teknolojilerini literatür taraması yapmak, içerik ve kaynakça oluşturmak için etkin biçimde kullanabileceklerdir./ Use computer and artificial intelligence technologies widely used in the field of Turkish Language and Literature for tasks such as literature									

reviews and generating content and bibliographies.									
PC-7 Türk Dili ve Edebiyatı ve ilgili alanlardaki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilecek, kariyer fırsatlarını değerlendirerek kişisel ve mesleki gelişim hedeflerini belirleyebilecek ve bu hedeflere ulaşmak için hayat boyu öğrenme stratejilerini kullanabileceklerdir./ Follow scientific and technological developments in Turkish Language and Literature and related fields, assess career opportunities, identify personal and professional development goals, and adopt lifelong learning strategies to achieve these goals.									
PC-8 Bilimsel araştırmalarını ve mesleki faaliyetlerini yürütürken doğabilecek hukuksal sonuçları ve toplumsal etkileri dikkate alarak mesleki etik ilkeler, kalite standartları ile evrensel değerler doğrultusunda ve sosyal sorumluluk bilinci ve adalet duygusuyla hareket edebileceklerdir./ Act with a sense of social responsibility and justice and in accordance with professional ethical principles, quality standards, and universal values by taking into account potential legal and societal consequences of their scientific research and professional activities.									
PC-9 Bireysel olarak ya da takımlarda etkin biçimde çalışabileceklerdir./ Work effectively both independently and as part of a team.									
PC-10 Türk Dili ve Edebiyatı alanında güvenilir bilgi kaynaklarına ulaşarak literatür taraması yapabilecek ve akademik araştırma tasarlayıp yürütebileceklerdir./ Access reliable sources of information, conduct literature reviews, and design and carry out academic research in the field of Turkish Language and Literature.									
PC-11 Türk Dili ve Edebiyatı'nın uzmanlık gerektiren konuları, teorileri, araştırmaları ve problem çözümlerini, bilimsel terminoloji kullanarak tüm paydaşlara sözlü ve yazılı olarak etkili biçimde aktarabilecek ve bir yabancı dilde temel düzeyde iletişim kurabileceklerdir./ Effectively communicate the specialised topics, theories, research, and solutions in the field of Turkish Language and Literature to all relevant stakeholders using scientific terminology, both orally and in writing, in Turkish and communicate at a basic level in a foreign language.									
PC-12 Türk Dili ve Edebiyatı alanında farklı dönem ve türlerde yazılmış temel eserleri tanıyabilecek, Türk dilinin tarihsel gelişimini temsil eden örnek			5						

metinleri okuyup çeviri yazı alfabesine aktarabilecek ve eleştirel bir yaklaşımla çözümleyebileceklerdir./ Identify major works from various periods and genres in Turkish Language and Literature, read example texts representing the historical development of the Turkish language, transcribe them, and analyse them critically.									
PC-13 Klasik ve çağdaş edebiyat metinlerini, edebi akımlar ve kuramlar çerçevesinde analiz edebilecek, eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilecek ve yorumlayabileceklerdir./ Analyse classical and contemporary literary texts within the frameworks of literary movements and theories, and evaluate and interpret them through a critical lens.									